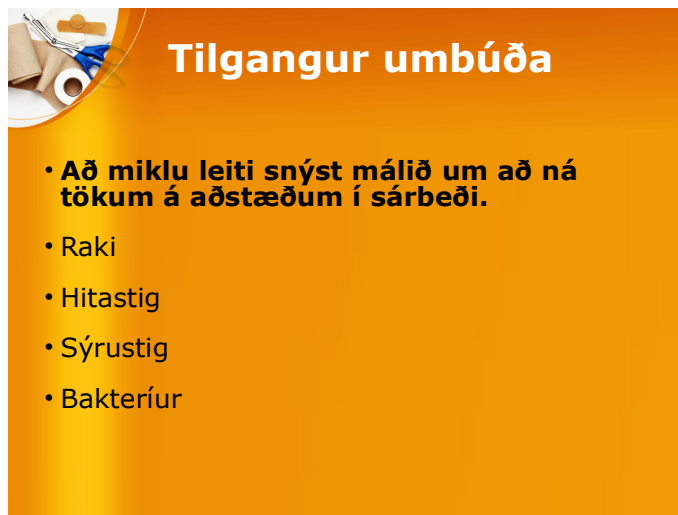




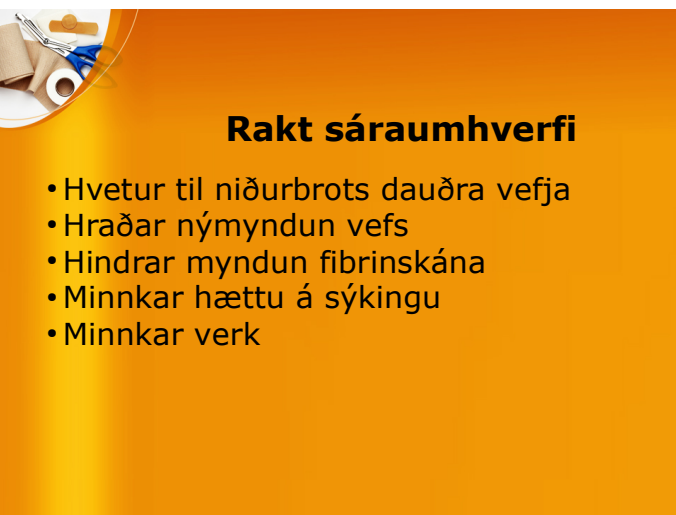
## Að búa um sárið

Eyrún Ósk Guðjónsdóttir  
Október 2012



## Tilgangur umbúða

- Að miklu leiti snýst málið um að ná tökum á aðstæðum í sárbeði.
- Raki
- Hitastig
- Sýrustig
- Bakteríur



## Rakt sáraumhverfi

- Hvetur til niðurbrots dauðra vefja
- Hraðar nýmyndun vefs
- Hindrar myndun fibrínskána
- Minnkar hættu á sýkingu
- Minnkar verk



## Hvernig er sárið?

- Kemur vessi úr sárinu? mikill eða lítill?
- Er sárið djúpt eða hefur það göng eða hella?
- Hvers konar vefur er í botni sársins?
- Hvernig er húðin í kringum sárið?
- Hvar er sárið?
- Er þörf á staðbundnum sýkladrepandi efnum?
- Er sárið staðnað?



## Réttar umbúðir

- Halda sárabeði rökum
- Halda húð umhverfis sár þurri
- Festast ekki ofan í sári
- Sníðanlegar
- Sveigjanlegar
- Laga sig að sárabeði
- Þægilegar fyrir sjúkling
- Einfaldar í notkun
- Hagkvæmar



## Flokkar umbúða

- Svampar
- Þörungar og trefjar
- Rakagel
- Hydrocolloidal
- Filmur
- Snertilag



## Svampar

- Polyurethan svampur með filmu á yfirborði sem hleypir út raka
- Á lítið til mikið vessandi sár
- Heldur sári hlýju og röku
- Stuðla að granuleringu og epithelmyndun
- Svampar festast yfirleitt aldrei ofan í sári
- Dregur vökvann beint upp af sári
- Hægt að klippa flesta svampa
- Má nota með geli, þörungum eða trefjaumbúðum
- Með eða án límkan



## Þörungar og trefjar

- Þæfðar plötur og lengjur unnar úr brúnþörungum eða cellulosa (aqvacel)
- Mjög rakadrægar umbúðir
- Á miðlungs og mikið vessandi sár
- Halda sári röku og festast ekki ofan í sári ef loft kemst ekki að
- Stuðla að niðurbroti /autolysu, granuleringu og epithelmyndun
- Gott ofan í holur
- Eiga þó að jafnaði að ná út fyrir sárabarma
- Vernda sárabarma
- Draga úr blæðingu (Ca++)(þörungar)
- Alltaf með festibúnaði, t.d. filmu eða svampi



## Rakagel

- Vatn með hleypiefnum
- Formlaust eða plötur
- Halda sárabeði röku
- Á lítið til miðlungs vessandi sár
- Stuðla að niðurbroti /autolysu, granuleringu og epithelmyndun
- Má nota á grunn og djúp sár
- Alltaf með öðrum umbúðum, s.s. svampi, hydrokolloidum eða filmu



## Hydrokolloidar / kökur

- Vatnsheldar plötur úr carboxymethylcellulosa sem límist yfir sárið
- Draga í sig vessa og mynda gelpoll
- Festast ekki ofan í sári
- Á lítið til miðlungs vessandi sár
- Halda sári röku
- Loftfirrt umhverfi
- Stuðla að niðurbroti /autolysu, granuleringu og epithelmyndun
- Hvetur nýmyndun æða
- Draga mjög lítinn vessa í sig
- Hætta á soðnum sárabörmum
- **EKKI Hydrokolloida á sykursýkisár**



## Snertilag

- Vaselín grisjur
- Silikon net
- Notað sem millilag beint á sárabeð undir aðrar umbúðir
- Eiga til að festast ofan í sárum



## Filmur

- Vatnsheld filma sem hleypir út raka
- Festibúnaður á þörungum, trefjum og svampa
- Einar og sér á sár sem vessa mjög lítið



## Húðvörn

- Mikilvægt að verja húðina í kringum sár
- Zinkáburðir
- Fljótandi filmur



## Silfur

- Silfur dregur úr vexti ýmissa baktería og örvera
- Silfurjónir losna úr umbúðum þegar þær blotna
- Hægt er að fá silfur í formi svampa, þörunga, trefja, hydrocolloida og snertilags



## Hvernig er sárið

- Kemur vessi úr sárinu, mikill eða lítill
- Er sárið djúpt eða hefur að göng eða hella
- Hvers konar vefur er í botni sársins
- Hvernig er húðin í kringum sárið
- Hvar er sárið
- Er þörf á staðbundnum sýkladrependi efnum
- Er sárið staðnað



- Meta sárið, skrá og setja upp áætlun
- Umbúðir græða ekki sár en geta skapað þannig umhverfi að sárið grær



- Takk fyrir